

SİRKÜLER SAYI: 2023/179

14.08.2023

FINANSAL HESAP BİLGİLERİNİN VERGİ AMAÇLI OTOMATİK DEĞİŞİMİ REHBERİ GÜNCELLENMİŞTİR

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Rehberi hakkında [2020/208](#) ve [2021/145](#) sayılı sirkülerlerimiz ile bilgilendirme yapılmıştı.

Bu kez, Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinde (www.gib.gov.tr) yayınlanan duyuruda, OECD tarafından 2014 yılında oluşturulan “Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Otomatik Değişimi Standardı”nın uygulanmasına ilişkin bilgilendirici rehberin güncellendiği belirtilmiştir.

“Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Amaçlı Otomatik Değişimi Rehberi” olarak yeniden adlandırılan rehberde, Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi’ne taraf olan ülke sayısının 141’den 147’ye, Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması’nı imzalayan ülke sayısının ise 110’dan 120’ye çıktığı açıklanmıştır.

Konuya dair bilgilendirici rehberi sirkülerimiz ekinde bulabilirsiniz.

Saygılarımızla,

EK

-Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Amaçlı Otomatik Değişimi Rehberi

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Tufan SEVİM

YMM

Mazars Denge, Ortak

tsevim@mazarsdenge.com.tr

FİNANSAL HESAP BİLGİLERİNİN VERGİ AMAÇLI OTOMATİK DEĞİŞİMİ REHBERİ

ÜCRETSİZDİR

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı

Yayın No: 485

Ağustos/ 2023

Türkiye Dışı Aramalar İçin
0090-312-189-1122

İçindekiler

<i>Otomatik Bilgi Değişiminin Arkaplanı</i>	4
<i>Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı</i>	5
Soru 1: Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Nedir?	7
Soru 2: Sadece Türkiye mi bilgi gönderiyor?	7
Soru 3: Neden otomatik bilgi paylaşımı yapılmaktadır?.....	7
Soru 4: Otomatik bilgi değişimi kapsamında bilgi paylaşımına ne zaman başladı?.....	8
Soru 5: Hangi ülkelerle bilgi değişimi yapılmaktadır?	9
Soru 6: Sistem nasıl işliyor?	9
Soru 7: Otomatik bilgi değişimi geçmiş yılları kapsamakta mıdır?	10
Soru 8: Kimlerin bilgileri değişime tabi tutulmaktadır?.....	10
Soru 9: Bir ülkede yerleşik (mukim) olmak ne demektir?	10
Soru 10: Kimler Türkiye’de mukim kabul edilir?	11
Soru 11: Çifte vatandaşlığı bulunan Türk vatandaşlarının hem Türkiye’de hem yabancı bir ülkede adresi olması halinde yine de bildirim yapılır mı?.....	11
Soru 12: Bankalar gibi finansal kuruluşların bir süredir müşterilerden beyan ve belge istemesi bildirim yapılması amacına mı yöneliktir?	12
Soru 13: Sadece Türk bankalarından mı bilgi alınıyor?	12
Soru 14: Hangi kuruluşlar bildirim yapmaktadır?.....	12
Soru 15: Finansal kuruluşlar bildirim kapsamındaki müşterilerini nasıl tespit etmektedir?	13
Soru 16: Finansal kuruluş gösterge bulduğu müşteriye mutlaka bildirir mi?.....	14
Soru 17: Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı nedir?	14
Soru 18: Bireysel emeklilik sözleşmeleri (BES) kapsama giriyor mu?.....	15
Soru 19: Hangi bilgiler paylaşılmaktadır?	15
Soru 20: Yurtdışı yerleşiklerin (yurtdışı mukimlerin) Türkiye’de kurdukları veya ortağı oldukları şirketler otomatik bilgi değişimi kapsamında mıdır?	16
Soru 21: Hangi hesaplar finansal hesap sayılmaktadır?	17
Soru 22: Gayrimenkul bilgileri paylaşım kapsamında mıdır?	17
Soru 23: Türkiye’de bulunan araçlara sigorta şirketleri tarafından yapılan kasko ya da sigorta veya gayrimenkullere yapılan zorunlu deprem sigortası gibi sigortalar bildirim kapsamına girer mi?	18
Soru 24: Bildirimler için bir limit bulunuyor mu?	18
Soru 25: Bildirimler hangi para birimi ile yapılmaktadır?	18
Soru 26: Hesap hareketleri bildirim kapsamında mıdır? Bir hesabın hangi gün itibarıyla bakiyesi bildirilir?.....	19

Soru 27: Pasif (hareketsiz) hesaplar da kapsamda mı?	19
Soru 28: Kapatılan hesaplar da bildirilir mi?.....	20
Soru 29: Ortak hesapların bildirimini nasıl yapılır?	20
Soru 30: Bu bilgilerin paylaşımı çifte vergilendirmeye yol açar mı?.....	20
Soru 31: Değişilen bilgiler hangi amaçla kullanılabilir?	21
Soru 32: Değişilen bilgiler hangi kurumlarla paylaşılabilir?.....	21
Soru 33: Türk vatandaşlarının bu alanda alabilecekleri önlemler nelerdir?	22
Soru 34: Gönderilen bilgilerin gizliliği nasıl sağlanmaktadır?	22
Soru 35: Hesap sahiplerinin avukatlar ya da diğer hizmet sağlayıcılarına vekalet vererek otomatik bilgi değişimi dışında kalması mümkün müdür?	22
Soru 36: Otomatik bilgi değişimi ile Kişisel Verileri Koruma Kanunu ihlal ediliyor mu?.....	22
Soru 37: Finansal bilgilerin otomatik değişimine ilişkin nereden bilgi edinilebilir?	23

Giriş

Otomatik Bilgi Değişiminin Arkaplanı

Vergi alanında uluslararası işbirliği, pek çok ülkenin katılımıyla sürdürülen ve **Avrupa Birliği (AB)** ile Türkiye'nin de bir parçası olduğu **Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)** ve **G20** gibi uluslararası kuruluş ve oluşumlarca da takip edilen bir süreçtir.

Ülkeler çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının kendilerine sağladığı sınırlar dâhilinde talep üzerine bilgi değişimini uzun yıllardır yürütmekteyken, **vergi kayıp ve kaçaklarını önleme** konusundaki işbirliğinin hem çok taraflı hem de otomatik temelde gerçekleşmesini sağlamak üzere OECD tarafından Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi oluşturulmuştur.

AB üyesi ülkelerin tamamının yanı sıra İsviçre, Norveç, Brezilya, Hindistan gibi ülkeler de dahil bugün itibarıyla **147 ülkenin (EK 1) taraf olduğu Sözleşme, uluslararası vergisel işbirliği ve şeffaflığın bir gereği olarak** 2011 yılında Türkiye tarafından da imzalanmıştır. Bu tarihten 6 yıl sonra, uygulamayı düzenleyen ve sayıları her yıl artmakla birlikte bugün itibarıyla **120 ülkenin (EK 2) taraf olduğu "Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması"**nı da Türkiye, 21.04.2017 tarihinde imzalamış ve 31.12.2019 tarihinde onaylamıştır.

Bu anlaşmaya göre; imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ilgili ülkelerin mukimlerine ait finansal hesap bilgilerini, finansal kuruluşlardan toplayıp ayrı bir talep gerekmez (otomatik olarak) her yıl ilgili ülkeyle paylaşmaktadır. Türkiye'de otomatik bilgi değişimi için bilgileri toplamaya ve paylaşmaya yetkili makam, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığıdır.

Esasen 10 yıllık bir geçmişi bulunan, **(mütekabiliyet) karşılıklılık esasına dayalı** ve global bir konu olan otomatik bilgi değişimi mekanizması çerçevesinde diğer ülkelerle birlikte ülkemiz de 2018 yılında bilgi değişimine başlama taahhüdünde bulunmuştur. **AB ülkeleri ile pek çok diğer ülke ise kendi aralarında otomatik bilgi değişimine 2017 ve 2018 yıllarında başlamıştır.**

Otomatik bilgi değişimi taahhüdünün yerine getirilmesi hususu **hem OECD hem de Avrupa Birliği nezdinde "kara liste"** olarak da adlandırılan vergisel açıdan işbirliği yapmayan veya şeffaf olmayan ülke listeleri ve benzeri uygulamalar ile takip edilmekte ve muhtelif tedbirler

üzerinde çalışılmaktadır. Uluslararası finans ve kredi kurumları nezdinde de bu listeleme çalışmaları dikkate alınmaktadır.

AB, vergisel açıdan işbirliği çalışmaları kapsamında tüm üye devletlerle otomatik bilgi değişimi yapmayan ülkeleri listeleme yoluyla izlemekte ve bu ülkelere muhtelif yaptırımlar uygulanmaktadır.

Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı

Otomatik bilgi değişimi; kişilerin, yerleşik (mukimi) olduğu ülke dışındaki diğer ülkelerde bulunan finansal hesap bilgilerinin, yerleşik (mukim) olunan ülkeye, her yıl diğer ülke vergi idarelerince, **vergisel amaçlarla kullanılmak üzere mütekabiliyet esasında (karşılıklı)** ve otomatik olarak elektronik ortamda gönderilmesidir.

Örneğin; İsveç'te yerleşik bir Türk vatandaşının Türkiye'de bulunan ve kapsama giren banka hesabına ilişkin bilgilerin mütekabiliyet (karşılıklılık) esasında paylaşımıdır. Türkiye'de yerleşik bir İsveç vatandaşının İsveç'te sahip olduğu banka hesabının bilgisi de İsveç'ten alınmaktadır.

Bu kapsamda; mevduat, saklama ve yatırım kuruluşları ile belirli sigorta şirketleri nezdindeki;

- Mevduat hesapları,
- Saklama hesapları,
- Ortaklık ve borç ilişkisi menfaati,
- Nakdi değer sigorta sözleşmeleri,
- Düzenli ödeme sözleşmelerine

ilişkin finansal bilgiler paylaşılmaktadır.

Değişime tabi tutulan bilgiler;

- İlgilinin adı ve soyadı,
- Adresi,
- Yerleşik (mukim) olduğu ülke ve vergi kimlik numarası (VKN),
- Doğum yeri ve tarihi,
- Hesap numarası, hesap bakiyesi ya da değeri,
- Hesaba yıl içinde ödenen faiz, kâr payı, temettü gibi gelirlerin ya da hesapta tutulan finansal varlıkların satışından doğan gelirler gibi ödemelerin brüt tutarı

gibi bilgilerden oluşmakta olup, **gayrimenkul ve taşıt bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir**. Hesap hareketleri detayı da bu kapsamda finansal kuruluşlardan alınmamakta ve paylaşım konusu yapılmamaktadır.

Finansal Hesap Bilgilerinin Karşılıklı Olarak Otomatik Değişimi

Soru 1: Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Nedir?

Cevap 1: OECD, G20 ve AB'nin uluslararası ölçekte vergi kayıp ve kaçağı ile mücadele çalışmaları sonucunda, Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi hazırlanmıştır. Bu sözleşme, AB üyesi ülkelerin yanı sıra, İsviçre, Norveç, Brezilya, Hindistan gibi ülkelerin de dahil olduğu bugün itibarıyla 147 ülke (EK 1) tarafından imzalanmıştır. Türkiye söz konusu bu sözleşmeyi 2011 yılında imzalamıştır. Bu tarihten 6 yıl sonra, uygulamayı düzenleyen ve bugün itibarıyla 120 ülkenin taraf olduğu "Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması"nı da Türkiye 21.04.2017 tarihinde imzalamış ve 31.12.2019 tarihinde onaylamıştır.

Bu anlaşmaya göre; imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ilgili ülkelerin mukimlerine ait finansal hesap bilgilerini, finansal kuruluşlardan toplayıp ayrı bir talep gerekmeksizin (otomatik olarak) her yıl ilgili ülkeyle paylaşmaktadır. Türkiye'de otomatik bilgi değişimi için bilgileri toplamaya ve paylaşmaya yetkili makam, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığıdır.

Soru 2: Sadece Türkiye mi bilgi gönderiyor?

Cevap 2: Otomatik bilgi değişimi, diğer ülkelerde bulunan finansal hesap bilgilerinin yerleşik (mukim) olunan ülkeye her yıl **karşılıklı (mütekabiliyet esasında)** ve otomatik olarak elektronik ortamda gönderilmesidir.

Buna göre Türkiye anlaşmaya taraf diğer ülke yerleşiklerinin (mukimlerinin) kapsama giren hesap bilgilerini o ülkelere göndermekte ve o ülkelere de Türkiye'de yerleşiklerin (Türkiye mukimlerinin) kapsama giren hesap bilgilerini almaktadır. Bununla birlikte, bazı ülkeler bilgi almadan sadece bilgi vermek istediğinden, Türkiye bu ülkelere bilgi vermeksizin tek taraflı bilgi almaktadır.

Soru 3: Neden otomatik bilgi paylaşımı yapılmaktadır?

Cevap 3: Uluslararası düzeyde vergide şeffaflık sağlanması amacıyla, dünya genelinde banka bilgilerinin gizlenmemesi konusunda uzlaşmıştır. Sözleşmeye taraf olan tüm ülkeler işbirliği yaparak vergi kaçaklarını en aza indirmeyi hedeflemektedir.

Otomatik bilgi değişimi taahhüdünün yerine getirilmesi hususu hem OECD hem de Avrupa Birliği nezdinde “kara liste” olarak da adlandırılan vergisel açıdan işbirliği yapmayan veya şeffaf olmayan ülke listeleri ve benzeri uygulamalar ile takip edilmekte ve bilgi değişiminde bulunmayan ülkelere çeşitli tedbirler uygulanması konusunda çalışılmaktadır. Ayrıca ülkelerin otomatik bilgi değişimine ilişkin tutumları, uluslararası finans ve kredi kurumları nezdinde de dikkate alınmaktadır.

AB'nin uyguladığı yaptırımlara örnek olarak “Sürdürülebilir Gelişme İçin Avrupa Fonu”ndan kesintilerin ve garanti kısıtlamalarının uygulanması, üye ülkeler tarafından belirli işlemlere yönelik sıkı denetimlerin yapılması, bazı giderlerin reddedilmesi verilebilir.

Soru 4: Otomatik bilgi değişimi kapsamında bilgi paylaşımına ne zaman başladı?

Cevap 4: Türkiye'nin ilk otomatik bilgi değişimi, 2018 yılında Norveç ve Letonya ile başlamıştır. Çok taraflı anlaşma kapsamında karşılıklılık sağlanan ülkeler ile ilgili yılın bilgilerine ilişkin bilgi paylaşımı, takip eden yılın Eylül ayı sonuna kadar gerçekleştirilmektedir.

Otomatik bilgi değişimi süreci zaman içerisinde Anlaşmaya taraf diplomatik ilişkimiz bulunan tüm ülkeleri kapsayacak şekilde ilerleyecek olup, Türkiye'nin otomatik bilgi değişimi ilişkilerinin güncel durumu aşağıdaki linkten takip edilebilir.

<https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/>

Soru 5: Hangi ülkelerle bilgi değişimi yapılmaktadır?

Cevap 5: Otomatik bilgi değişimi **kural olarak karşılıklı şekilde, mütekabiliyet esasında** yapılmaktadır. Bununla birlikte, bilgi değişimi yapılacağı gün itibarıyla veri güvenliği noktasında OECD Sekretaryası tarafından sorun tespit edilen ülkelere bilgi gönderilmemektedir. Ayrıca, bazı ülkeler tek taraflı bilgi gönderdiğinden bu ülkelere bilgi gönderilmesi söz konusu değildir.

Otomatik bilgi değişimi yapılan ülkelerin önümüzdeki yıllarda değişiklik gösterebilmesi, yeni ülkelerin eklenmesi ya da çıkması söz konusu olabilecektir. **Otomatik bilgi değişimi süreci zaman içerisinde Anlaşmaya taraf diplomatik ilişkimiz bulunan tüm ülkeleri kapsayacak şekilde ilerleyecektir.** Güncel liste aşağıdaki linkten takip edilebilir.

<https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/>

Soru 6: Sistem nasıl işliyor?

Cevap 6: Türkiye’de bulunan finansal kuruluşlar, örneğin bankalar, tespit ettikleri hesaplara ilişkin bilgileri Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmekte ve Başkanlık bu bilgileri güvenli bir elektronik ağ üzerinden ilgili ülkelere göndermektedir. Benzer şekilde **karşılıklı olarak (mütekabiliyet esası ile)** Türkiye’nin anlaşması bulunan ülkelerde bulunan hesaplara ilişkin bilgiler söz konusu ülkelerin vergi idareleri tarafından ülkemize gönderilmektedir. **İki ülke arasında bilgi değişimi, hesabın 31 Aralık tarihindeki durumu ile toplanan bilgilere ilişkin olarak bir sonraki yılın Eylül ayının sonuna kadar yapılabilmektedir.** Kapsama giren bir ülkeye yalnızca o ülke yerleşiklerinin (mukimlerinin) bilgisi gönderilmektedir. Bir finansal kuruluşun yurtdışına doğrudan bilgi göndermesi söz konusu değildir. **Örneğin,** Türkiye’deki ABC bankasının Norveç’e doğrudan bilgi göndermesi mümkün değildir. Kapsama giren bilgiler Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından bankalardan alınmakta ve ilgili ülkelerle paylaşılmaktadır.

Aynı şekilde, Türkiye yerleşiklerinin (Türkiye mukimi) diğer ülkelerde sahip oldukları finansal hesap bilgileri de bu ülkelerden Türkiye’ye (Gelir İdaresi Başkanlığı) gönderilmektedir.

Soru 7: Otomatik bilgi değişimi geçmiş yılları kapsamakta mıdır?

Cevap 7: Çok taraflı anlaşma kapsamında otomatik bilgi değişimi 2019 ve 2020 yılına ilişkin bilgilerin karşılıklılık sağlanan ülkelerle 2021 yılında değişimi ile başlamıştır. 2021 yılı bilgileri takvimine uygun olarak 2022 yılında paylaşılmış olup takip eden yıllarda da bilgi değişimi, takvimine uygun olarak gerçekleştirilecektir. Bu tarihlerden önceki yıllara ilişkin otomatik bilgi değişimi yapılması söz konusu değildir. Norveç ve Letonya ile ise otomatik bilgi değişimi kapsamında 2018 ve 2019 yıllarında karşılıklı olarak bilgi paylaşımı yapılmıştır.

Otomatik bilgi değişimi kapsamında olmamakla birlikte, talep üzerine bilgi paylaşımı uzun yıllardır ifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmaları çerçevesinde geçmiş yıllara ilişkin sürdürülmektedir. Vergi Konularında İdari Yardımlaşma Sözleşmesi çerçevesinde de 01.01.2019 tarihi ile başlayan dönemlere ilişkin olarak talep üzerine bilgi değişimi yapılması mümkündür.

Soru 8: Kimlerin bilgileri değişime tabi tutulmaktadır?

Cevap 8: Anlaşma kapsamında, ilgili ülkelerde yerleşik (mukim) kişi ve kurumların yanı sıra, bu ülkelerde yerleşik kişilerin kontrol ettikleri Türkiye’de yerleşik olan bazı kurumların (*rneğin; faiz, temettü gibi pasif gelir elde eden ya da bu amaçla varlık tutan fakat finansal kuruluş olmayan kurumlar*) bilgileri paylaşılmaktadır.

Soru 9: Bir ülkede yerleşik (mukim) olmak ne demektir?

Cevap 9: Genel olarak ilgili devletin mevzuatı gereğince ikametgâh, ev, kanuni merkez, iř merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kıstas nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi ya da kurumun o ülkede yerleşik (mukim) olduğu kabul edilir.

***Örneğin;** Japonya vatandaşı bir gerçek kişi sürekli olarak Türkiye’de ikamet ediyorsa vergisel açıdan Türkiye’de yerleşik (Türkiye mukimi) sayılır ve bu kişinin Japonya’da bulunan finansal hesaplarına ilişkin bilgiler Japon Vergi İdaresi tarafından Türkiye ile paylaşılır.*

Ülkelerin yerleşikliğe (mukimliğe) ilişkin mevzuatları için daha detaylı bilgi <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-residency/> adresinde yer almaktadır.

Bir kişi iki ülkenin mevzuatına göre aynı zamanda iki ülkede de yerleşiklik (mukimlik) statüsü kazandıysa, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının ilgili maddesine göre çifte mukimlik sorunu çözülür.

Soru 10: Kimler Türkiye’de mukim kabul edilir?

Cevap 10: Gelir Vergisi Kanununun 4 üncü maddesine göre *“ikametgâhı Türkiye’de olanlar ile bir takvim yılında 6 aydan fazla devamlı olarak Türkiye’de oturanlar Türkiye’de yerleşmiş sayılırlar.”* Medeni Kanunun 19 uncu maddesine göre *“yerleşim yeri bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir.”*

Ayrıca, Türkiye tarafından düzenlenen mukimlik belgesine ilişkin 3 no’lu sirkülere şu linkten ulaşılabilir: http://www.gib.gov.tr/uluslararası_mevzuat

Soru 11: Çifte vatandaşlığı bulunan Türk vatandaşlarının hem Türkiye’de hem yabancı bir ülkede adresi olması halinde yine de bildirim yapılır mı?

Cevap 11: Bilgi değişiminde kriter vatandaşlık değil, vergi amaçları yönünden yerleşiklik (mukimlik). 1/7/2017 tarihinden önce ve sonra açılan hesapların incelenme yöntemleri farklıdır. 1/7/2017 tarihinden sonra açılan hesaplarda kişinin Türkiye’de yerleşik (mukim) olduğunu beyan etmesi ve bu beyanın hesap açılışında alınan diğer bilgiler ile çelişmiyor olması halinde beyanın makul olduğu kabul edilir ve hesaba ilişkin bilgiler bildirilmez. Bu tarihten önce açılan hesaplarda ise finansal kuruluşun kayıtlarındaki tek gösterge, adres bilgisi değildir.

Örneğin; *adres Türkiye’de olsa bile, banka kayıtlarında İsveç’te ilgili kişiye ait bir telefon numarası tespit edilmesi halinde hesabın kapsama girmesi söz konusu olabilir.* Bununla birlikte, hesap sahipleri 1/7/2017 tarihinden önce açılmış hesapları açısından ilgili finansal kuruluşla iletişime geçerek Türkiye mukimi olduklarını belirten bir kişisel beyan ve kanıtlayıcı belge sunabilir. **Türkiye Adres Kayıt Sisteminde kişinin “yerleşim yeri adresi” Türkiye olarak kayıtlı ise, bu bilgi finansal kuruluşa sunulduğunda bu kişinin Türkiye’de yerleşik (mukim) olduğu kabul edilir. Finansal kuruluşun kayıtlarında yurtdışı adresi olan fakat yerleşme amacıyla Türkiye’ye dönmüş vatandaşlar, Türkiye Adres Kayıt Sistemindeki kaydı düzeltilebilecekleri gibi finansal kuruluşa Türkiye’de yerleşik olduklarına ilişkin bir kişisel beyan ve kanıtlayıcı belge ile başvurabilirler.**

Soru 12: Bankalar gibi finansal kuruluşların bir süredir müşterilerden beyan ve belge istemesi bildirim yapılması amacına mı yöneliktir?

Cevap 12: Finansal kuruluşlar 1/7/2017 tarihinden itibaren müşterilerinin durumlarını tespit etmeye başlamışlardır. Müşteriler finansal kuruluşların kendilerinden istedikleri bilgi ve belgeleri doğru şekilde vermelidirler. Bu beyan ve bilgilerin verilmesi mutlaka müşteri hakkındaki bilgilerin bildirileceği anlamına gelmemektedir.

Türkiye’de hesap açarken kendisinden talep edilen kişisel beyan, hesabın bildirim kapsamında bir hesap olup olmadığını belirlemeye yöneliktir.

Örneğin; Türk vatandaşı Bay (A) uzun yıllar Yeni Zelanda’da yaşadıkdan sonra emekli olarak Türkiye’ye yerleşmiştir. İlçe Nüfus Müdürlüğü’ne başvurarak bu durumu Adres Kayıt Sistemine de işletmiş bulunan Bay (A)’nın Türkiye’de açtıracığı hesap artık Türkiye mukimi olduğu için bildirilmeyecektir.

Ancak, Bay (A) Yeni Zelanda’da yerleşik olmaya devam etseydi, Yeni Zelanda’da yerleşik (Yeni Zelanda mukimi) Bay (A)’nın hesabı bildirim tabi olurdu.

Soru 13: Sadece Türk bankalarından mı bilgi alınıyor?

Cevap 13: Yabancı finansal kuruluşların Türkiye’de bulunan şubeleri ile Türkiye’de kurulu finansal kuruluşlar Gelir İdaresi Başkanlığına bilgi göndermektedir. Türk finansal kuruluşlarının yurtdışı şubeleri ise buldukları ülkenin mevzuatına tabi olup, bu kuruluşlardaki müşteri bilgilerinin Türkiye (Gelir İdaresi Başkanlığı) üzerinden diğer ülkelere otomatik bilgi değişimi kapsamında gönderilmesi söz konusu değildir.

Örnek: İsveç bankası SB’nin Ankara şubesi finansal hesap bilgilerini Gelir İdaresi Başkanlığına bildirir.

Örnek: Türk bankası olan ABC Bankasının Stockholm şubesi ise İsveç mevzuatına tabi olacağından İsveç Vergi İdaresine bildirim yapar.

Soru 14: Hangi kuruluşlar bildirim yapmaktadır?

Cevap 14: 4 tür finansal kuruluş kapsamdadır:

1- Mevduat kuruluşları (genel olarak bankalar)

- 2- Saklama kuruluşları (saklama bankaları vb.)
- 3- Yatırım kurumları (yatırım bankaları ve fonlar gibi)
- 4- Belirli sigorta şirketleri

Bununla birlikte kamu kurumları, uluslararası kuruluşlar bu kapsamda sayılmaz.

Soru 15: Finansal kuruluşlar bildirim kapsamındaki müşterilerini nasıl tespit etmektedir?

Cevap 15: Finansal kuruluşlar yeni açılan hesaplar için müşterilerden hangi ülkede yerleşik (mukim) olduklarını gösteren beyanlarını alırlar. Ayrıca 1/7/2017 tarihinden önce açılmış hesaplarda finansal kuruluşlar kayıt taraması yaparlar. Kayıtlarında aşağıdaki göstergelerden birinin bulunması halinde göstergenin bulunduğu ülkeye ilişkin olarak Başkanlığa bildirim gönderilir:

- ✓ Kişinin ilgili ülkede yerleşik (mukim) olduğuna ilişkin kayıt
- ✓ İlgili ülkede güncel yazışma ya da ikametgâh adresi
- ✓ İlgili ülkede kayıtlı telefon numarası (Türkiye’de bir telefon numarası yoksa)
- ✓ Mevduat hesapları dışındaki hesaplardan ilgili ülkedeki hesaplara düzenli fon transferi talimatı
- ✓ İlgili ülkede adresi bulunan bir kişiye verilmiş temsil veya imza yetkisi (vekaletname)
- ✓ Finansal kuruluşun kayıtlarında başka bir adres olmaması halinde posta bekletme servisi talimatı veya posta gönderisi için belirtilen adres

Bu nedenle, banka hesap sahiplerinin bankadaki adreslerini kontrol etmesi ve güncel ikamet bilgilerini kişisel beyan ve kanıtlayıcı belge ile birlikte bankalarına bildirmesi ve iletişim bilgilerini güncellemeleri önemlidir.

Örnek: *Türk Bankası müşteriye göndereceği yazışmalar için müşterinin Azerbaycan’da bulunan güncel yazışma adresini kullanmakta ve bu yazışmalar müşteriye tebliğ edilmektedir. Aynı müşteri cep bankacılığı için ise Bulgaristan uluslararası koduna sahip bir telefon numarası kullanmaktadır ve Türkiye’de bulunan bir telefon numarası bankanın kayıtlarında yoktur. Bu durumda bu kişi için hem Azerbaycan’a hem Bulgaristan’a bildirim yapılması söz konusu olabilir.*

Soru 16: Finansal kuruluş gösterge bulduğu müşteriye mutlaka bildirir mi?

Cevap 16: Finansal kuruluşlar gösterge buldukları müşterileriyle iletişime geçerek onlardan gerçekte nerede yerleşik (mukim) olduklarını gösteren kişisel beyanlarını ve bu beyanı destekleyen bir belgeyi isteyebilir. **Eğer ilgili kişi Türkiye’de yerleşik (mukim) olduğunu beyan ediyor ve mukimlik belgesi, yerleşim yeri belgesi vb. gibi bir kanıtlayıcı belge ile bu beyanı destekliyor ise hakkında bildirim yapılmasına gerek kalmaz.** Böyle bir beyanda bulunan kişinin gerçek halini yansıtacak şekilde beyan ve belge sunması sonradan karşılaşılabilecek olası yaptırımlardan sakınmasını sağlayacaktır.

Soru 17: Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı nedir?

Cevap 17: Türkiye’deki finansal kuruluşlarda tutulan finansal hesap bilgileri bilgi değişimi kapsamına girmekte olup, **taşınmaz ve araç gibi taşınır bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir.** Kapsama girmesi durumunda, hem gerçek kişi (bireysel hesaplar) hem de kurumlara ait (kurum hesabı) bilgiler **karşılıklı olarak** paylaşılabilir.

Kapsamdaki finansal hesaplar;

- ✓ Mevduat hesapları,
- ✓ Saklama hesapları,
- ✓ Borç ve ortaklık ilişkisi menfaati,
- ✓ Nakdi değer sigorta sözleşmeleri ve
- ✓ Düzenli ödeme sözleşmeleri (anüiteler)

olmak üzere 5 kategoridedir.

Tüm hesap türlerinde hesabın yılsonu bakiyesi bildirim tabi olup, hesap bakiyelerinin kaynağına ilişkin (emekli aylığı, kira geliri gibi) bilgiler otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir.

Bununla birlikte, mevduat hesaplarında ayrıca hesaba yıl içinde ödenen faiz de bildirilir.

Saklama hesaplarında hesaba yıl içinde ödenen faiz, temettü ve diğer gelirler ile finansal varlığın satışından doğan gelirler bilgi değişimi kapsamındadır. Mevduat ve saklama hesapları dışındaki hesap türlerinde ise *(örneğin anüiteler)*, hesap sahibine yapılan ödemeler bildirilir.

Örnek: Japonya'da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A)'nın, Türkiye'deki (B) bankasında vadesiz mevduat hesabı bulunmaktadır. Bay (A)'nın hesabına yıl içinde aşağıdaki tutarlar yatırılmış, Bay (A) bu yatırılan tutarlardan 10.000 TL'sini yıl içinde nakit olarak çekmiştir.

24.000 TL: SGK emekli aylığı

30.000 TL: Yıl içinde yatan kira bedelleri

(10.000) TL: Nakit çekilen tutar

Bay (A)'nın 31 Aralık tarihli hesap bakiyesi 44.000 TL olarak, takip eden yılın Eylül ayında Japonya'ya bildirilir. Emekli maaşı ve kira gibi gelirlerini işaret edecek bir ifade bildirimde yer almaz. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Japonya'dan alınır.**

Soru 18: Bireysel emeklilik sözleşmeleri (BES) kapsama giriyor mu?

Cevap 18: 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu çerçevesinde gönüllü katılıma dayalı bireysel emeklilik hesapları ile Kanunun ek 2 maddesi uyarınca çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dahil edilmesi amacıyla açılan hesaplar kapsamda değildir. Diğer taraftan bireysel emeklilik sisteminden kazanılan hakların kullanılması için açılan hesaplar ya da yapılan sözleşmeler belli şartlar altında kapsama girebilmektedir.

Soru 19: Hangi bilgiler paylaşılmaktadır?

Cevap 19: Hesap sahibinin ve kurumlarda kontrol eden kişilerin (bazı ortaklar ya da bazen yöneticiler);

- ✓ Adı-soyadı
- ✓ Adresi,
- ✓ Yerleşik (mukim) olduğu ülke
- ✓ Yerleşik (mukim) olunan ülkedeki vergi kimlik numarası,
- ✓ Hesabın yılsonu bakiyesi ve
- ✓ Yıl içinde hesaba ödenen faiz, kâr payı, temettü, hesapta tutulan finansal varlıkların satışından doğan gelirler gibi ödemelerin brüt tutarı

paylaşılmaktadır.

Örnek: Bay (A)'nın Türkiye'de bulunan (B) Bankasında bir yatırım hesabı bulunmaktadır. Kendisinin İsveç'te yerleşik (mukim) olması halinde adı, soyadı ve adresinin yanı sıra İsveç tarafından verilen vergi kimlik numarası, 31 Aralık 2021 tarihinde 2.000 Euro hesap bakiyesi olduğu, hisse senedi satışından 200 TL gelir elde ettiği hususları 2022 yılının Eylül ayında İsveç'e bildirilir. Türkiye'de yerleşik bir kişinin benzer mahiyetteki bilgileri de İsveç'ten alınır.

Örnek: Yukarıdaki örnekte yer alan Bay (A) hem İsveç hem de Türkiye vatandaşı ise, Bay (A)'ya ait gönderilecek kişisel bilgiler yukarıda belirtilmiş olup Türkiye'deki T.C. kimlik numarası ya da kendisinin Türk vatandaşlığı bulunduğu dair bir bilgi İsveç'e gönderilmez.

Soru 20: Yurtdışı yerleşiklerin (yurtdışı mukimlerin) Türkiye'de kurdukları veya ortağı oldukları şirketler otomatik bilgi değişimi kapsamında mıdır?

Cevap 20: Çok detaylı açıklamaları ve özellikli durumları olmakla birlikte, genel kural olarak Türkiye'de kurulmuş bir şirketin üretim ya da mal alım-satımı gibi aktif bir ticari faaliyetle uğraşması halinde ortağı yurtdışında yerleşik (mukim) de olsa ortaklık payı kaç olursa olsun kurum hesabı otomatik bilgi değişimi kapsamına girmez. Fakat Türk vatandaşlarının yurtdışında kurdukları şirketler adına Türkiye'de açtıkları hesapların bildirim söz konusu olabilir.

Örnek: Türkiye'de kurulu TBC Limited Şirketi tekstil ürünleri imal etmektedir. Bu şirketin %51 hissesine sahip ortağı Bay (A) İsveç'te yerleşiktir. İsveç'e Bay (A)'nın ortağı olduğu şirketin Türkiye'deki finansal hesaplarına ilişkin bir bilgi gönderilmez.

Örnek: Norveç'te kurulu NBC şirketinin sahibi Bay (A) Norveç'te yerleşiktir. Bay (A) şirketi adına Türkiye'deki bir bankada hesap açmıştır. Bu hesabın bilgileri hesabın açılış tarihi ve bakiyesine bağlı olarak Norveç ile paylaşılabilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Norveç'ten alınabilir.**

Ayrıca, hesap sahibi şirketin gelirlerinin ağırlıklı olarak (%50'den fazla) faiz, kâr payı gibi pasif gelirlerden oluşması ve yabancı ülke mukiminin şirket ortaklığındaki payının %25'ten fazla olması durumunda bu şirketin hesap bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamına girebilir.

Bunun yanı sıra 1/7/2017 tarihinden önce açılmış bir kurum (şirket) hesabının 30/6/2017 tarihindeki bakiyesinin 250.000 ABD dolarının altında olması, müteakip yılların son günü

itibarıyla da bu eşiğin aşılmaması ve finansal kuruluşun bu istisnadan yararlanmayı tercih etmesi halinde bu hesaba ilişkin herhangi bir durum tespiti yapılmaması mümkündür. Bu durumda hesap bilgileri otomatik bilgi değişiminin dışında kalır.

Örnek: Norveç mukimi Bay (A)'nın Türkiye'de bulunan şirketinin brüt gelirlerinin %49'u kira gelirlerinden, %51'i ise faiz gelirlerinden oluşmaktadır. Bay (A) bu şirketin tek ortağıdır. Şirketin Türkiye'de bulunan (B) Bankasında 260.000 Euro tutarında mevduat hesabı bulunmaktadır. Bu hesap Norveç'e bildirilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Norveç'ten alınır.**

Soru 21: Hangi hesaplar finansal hesap sayılmaktadır?

Cevap 21: Finansal hesaplar;

- **Mevduat hesapları**, (Mevduat kuruluşlarında tutulan mevduat ve katılım hesapları, vadeli-vadesiz mevduat hesapları, katılım bankalarındaki cari hesaplar) (Yabancı para, altın ve gümüşten oluşan mevduat hesapları da bildirim kapsamındadır.)
- **Saklama hesapları**, (Saklama kuruluşlarında (çoğunlukla bankalar ve SPK'dan yetki belgeli aracı kuruluşlar) tutulan hisse senedi, tahvil ve bonolar.)
- **Ortaklık ve borç ilişkisi menfaati**, (SPK'dan yetki almış portföy yönetim şirketleri tarafından kurulan yatırım fonları ve SPK'dan yetki alarak kurulan yatırım ortaklıklarındaki paylar.)
- **Nakdi değer sigorta sözleşmeleri**, (Yatırım amacıyla düzenlenen birikim değerli hayat sigortaları bu kapsamdadır. Mal zarar sigortası, sorumluluk sigortaları ve kaza sigortaları, kasko bu kapsamda değildir. Sadece risk primi alınan hayat sigorta sözleşmeleri de nakdi değer kapsamına girmemektedir.)
- **Düzenli ödeme (anüite) sözleşmeleri**, (Emeklilik Gelir Planı ve Yıllık Gelir Sigortası örnek olarak verilebilir. Bireysel emeklilik sözleşmeleri bu kapsamda değildir.)

Soru 22: Gayrimenkul bilgileri paylaşım kapsamında mıdır?

Cevap 22: Gayrimenkuller (ev, bina, arsa vb.) ve araç gibi finansal nitelikte olmayan varlıklara ilişkin bilgilerin otomatik temelde değişimi söz konusu değildir.

Örnek: Japonya'da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A) Ankara'da kiraya verdiği evinden 50.000 TL kira geliri elde etmiş ve kira Türk finansal kuruluşunda bulunan vadesiz mevduat hesabına yatmıştır. Bay (A) yıl içinde hesabından hiç para çekmemiş olup yılın başındaki hesap bakiyesi ise sıfırdır. Bu durumda, Japonya'ya gönderilecek bildirimde hesabın yılsonu bakiyesi 50.000 TL

olarak bildirilir fakat otomatik bilgi değişimi kapsamında, Bay (A)'nın Ankara'da evi olduğu, paranın kaynağının kira geliri olduğu ya da hesaba kira yattığına ilişkin bir bilgi gönderilmez.

Soru 23: Türkiye'de bulunan araçlara sigorta şirketleri tarafından yapılan kasko ya da sigorta veya gayrimenkullere yapılan zorunlu deprem sigortası gibi sigortalar bildirim kapsamına girer mi?

Cevap 23: Mal zarar sigortaları ya da kaza sigortaları kapsamda değildir.

Soru 24: Bildirimler için bir limit bulunuyor mu?

Cevap 24: 1/7/2017 tarihinden önce açılmış kurumlara ait hesaplarda hesap bakiyesinin 30/6/2017 tarihinde ve müteakip yılların son günü itibarıyla 250.000 ABD dolarını geçmemesi halinde finansal kuruluşun bu hesabı Başkanlığa bildirmesi zorunlu değildir. Bireysel hesaplar için ise böyle bir eşik değer söz konusu değildir. 1/7/2017 tarihinden sonra açılan hem bireysel hesaplar hem de kurum hesapları bakiyesi ne olursa olsun bildirim kapsamındadır.

Örnek: İsveç mukimi Bay (M)'nin Türkiye'de bulunan (B) bankasında 10 TL bakiyeli hesabı bulunmaktadır. Bu hesabın bilgileri İsveç'e bildirilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esası çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgileri de İsveç'ten alınır.

Örnek: Danimarka'da kurulu (M) şirketi Türkiye'de bulunan (B) bankasında 30/05/2016 tarihinde hesap açmıştır. Hesabın bakiyesi 250.000 ABD dolarını hiç aşmamış ve 31/12/2021 tarihli bakiyesi 249.000 ABD dolarıdır. Belirlenen eşığı aşmadığı için bankanın bu hesabı 2022 yılında bildirmesi zorunlu değildir.

Soru 25: Bildirimler hangi para birimi ile yapılmaktadır?

Cevap 25: Bildirimler hesabın tutulduğu para birimiyle (Türk Lirası, Avro, İngiliz Sterlini, ABD Doları vb.) yapılmaktadır.

Örnek: Bulgaristan'da yerleşik Bay (A)'nın Türkiye'deki (B) bankasında bulunan hesaplarınının 31 Aralık tarihli bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

1. hesap: 10.000 Euro

2. hesap: 10.000 TL

3.hesap: 10.000 ABD Doları

Hesap bakiyeleri herhangi bir kura dönüştürülmeden 3 ayrı hesap bakiyesi olduğu gibi bildirilir.

Soru 26: Hesap hareketleri bildirim kapsamında mıdır? Bir hesabın hangi gün itibarıyla bakiyesi bildirilir?

Cevap 26: Anlaşma kapsamındaki finansal hesapların 31 Aralık tarihindeki hesap bakiyesi ya da değeri ile bu hesaba yıl içinde ödenen gelir (faiz, kâr payı, temettü, finansal varlıkların satışından elde edilen gelirler vb. gibi) bildirim kapsamındadır. Ancak, **örneğin** bir mevduat hesabına yıl içinde yatırılan gayrimenkul kira ödemesi, borç ödemesi gibi hesap hareketleri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir.

Örnek: İsveç'te yerleşik Bay (A)'nın Türkiye'deki (B) bankasında bir vadeli mevduat hesabı bulunmaktadır. Bay (A)'nın Antalya'daki evine ait kira bedeli her ay bu hesaba yatmaktadır. Bu hesaba ilişkin 31 Aralık tarihi itibari ile olan hesap bakiyesi ve hesaba ödenen faiz bir sonraki yıl en geç Eylül sonu itibari ile otomatik bilgi paylaşımı çerçevesinde bildirilirken; otomatik bilgi değişimi kapsamında, paranın kaynağının kira geliri olduğu ya da hesaba kira yattığına ilişkin bir bilgi gönderilmez. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esası çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgileri de İsveç'ten alınır.

Soru 27: Pasif (hareketsiz) hesaplar da kapsamda mı?

Cevap 27: Hesap sahibi tarafından; son 3 yıldır para yatırma - çekme vb. bir hesap hareketi gerçekleştirilmeyen ve son 6 yıldır hakkında finansal kuruluş ile iletişime geçilmeyen hesaplar, bakiyesi 1.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla **otomatik bilgi değişimi yönünden** hareketsiz hesap olarak değerlendirilir ve bildirim yapılmaz (düzenli ödeme sözleşmeleri-anüite hariç).

Hesap sahibi, hesabın bulunduğu finansal kuruluşta bulunan başka bir hesabına ilişkin işlem yaparsa, önceki paragrafta belirtilen hesap da bildirim tabidir.

Örnek: Japonya'da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A), Türkiye'de bulunan (B) bankasındaki hesabına ilişkin son 6 yıldır herhangi bir işlem yapmamış olup, hesabını kapatmamıştır. Bu durumda hesap pasif (hareketsiz) olarak nitelendirilse de bakiyesi 1.000 ABD Dolarını aşıyorsa bildirilir.

Soru 28: Kapatılan hesaplar da bildirilir mi?

Cevap 28: Hesabın yıl içinde kapatılmış olması halinde kapatılmış olduğu bilgisi hesabın kapatılmasını takip eden yıl bildirilir. **Örneğin;** 2021 yılında kapatılan bir hesap, 2021 yılına ilişkin 2022 yılında yapılacak değişimde yer alır.

Hesabın yalnızca kapatıldığı yıl ile ilgili bildirim yapılır. Kapatılmış hesaplara ilişkin hesap bakiyesi veya değeri sıfır "0" olarak bildirilir. Bununla birlikte hesap kapatılmış bile olsa kapanma tarihine kadar hesaba işleyen faiz gibi bilgiler bildirimde tabidir.

Örnek: Japonya'da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A)'nın Türkiye'de bulunan (B) bankasındaki hesabına 20.000 TL kira geliri yatmış olup, Bay (A) kira gelirini vadeli hesapta tutarak 2.000 TL faiz geliri elde etmiştir. Bay (A) hesabını 14 Nisan 2021 tarihinde kapatmıştır. Hesaba ilişkin 2022 yılında Japonya'ya gönderilecek bilgilerde hesap bakiyesinin "0" olduğu ve 2.000 TL faiz geliri elde edildiği bildirilir.

Soru 29: Ortak hesapların bildirimini nasıl yapılır?

Cevap 29: Müşterek olarak tutulan hesaplarda ortakların her biri hesap sahibi gibi değerlendirilir ve hesap bakiyesinin tümü bildirilir. Bildirimde hesabın bakiyesinin ortak sayısına bölünmesi söz konusu değildir.

Örnek: Japonya'da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A), Türkiye'de bulunan (C) bankasında 100.000 Euro tutarında mevduat hesabına eşi Japonya mukimi Bayan (B) ile ortak olarak sahiptir. Japonya'ya yapılacak bildirimde Bay (A)'nın hesap bakiyesi 100.000 Euro olarak bildirilirken, Bayan (B)'nin de hesap bakiyesi 100.000 EUR olarak yer alır. Bildirimde hesabın bakiyesinin ikiye bölünmesi söz konusu değildir. Eşlerden birinin yurtdışında mukim olması o ülkeye bildirim yapılması için yeterlidir. Eşlerden biri Türkiye'de mukim olsa bile hesap bakiyesinin tamamı Japonya'ya bildirilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgilerinin de Japonya'dan alınacağı tabiidir.**

Soru 30: Bu bilgilerin paylaşımı çifte vergilendirmeye yol açar mı?

Cevap 30: Otomatik bilgi değişimine bağlı olarak çifte vergilendirme yapılmayacaktır. Elde edilen gelir, ya sadece gelirin elde edildiği ülkede (**örneğin Türkiye'de**) vergilendirilecek, ya da gelirin elde edildiği ülkede (**örneğin Türkiye'de**) ödenen vergi, mukim olunan diğer ülkede

ödenecek vergiden mahsup edilebilecek, bir başka ifadeyle Türkiye’de ödenen vergi ilgili ülkede ödenecek tutardan düşülebilecektir.

Türkiye’de elde edilen gelirlerin bazıları diğer ülkelerde de vergilendirmeye tabidir. **Örneğin;** Türkiye ile (A) ülkesi arasındaki “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması (ÇVÖA)” kapsamında Türkiye’de temettü gelirlerinden %10 oranında vergi kesintisi yapılıyor ve asıl mukim olunan (A) ülkesinde bu gelirlerden %15 oranında vergi alınıyor ise, aradaki farkın (A) ülkesine ödenmesi söz konusudur.

Örnek: Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A), Türkiye’deki vadeli banka hesabından yıl içinde 10.000 TL faiz geliri elde etmiş olup hesabın 31 Aralık’taki yıl sonu bakiyesi 100.000 TL’dir. Banka tarafından faiz geliri üzerinden %10 oranında 1.000 TL gelir vergisi kesintisi yapılmıştır.

Bilgi değişimi kapsamında Japonya’ya hesabın yılsonu bakiyesinin 100.000 TL olduğu ve dönem içinde 10.000 TL faiz geliri elde edildiği bildirilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Japonya’dan alınmaktadır.

Japonya mevzuatına göre Bay (A)’nın Türkiye’de elde ettiği faiz gelirini Japon Vergi İdaresine beyan etmesi gerekiyorsa, Türkiye’de kesinti yoluyla ödenen 1.000 TL Gelir Vergisi Japonya’da ödenecek vergiden mahsup edilebilecektir.

Yürürlükteki ÇVÖA hükümleri yıllardır bu şekilde uygulanmakta olup otomatik bilgi değişimi sonrasında da söz konusu Anlaşmaların vergilendirmeye ilişkin hükümlerinin eskiden olduğu gibi uygulanmasına devam edilecektir. Türkiye’nin çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının Türkçe metinlerine ve bazı anlaşmaların uygulanmasına ilişkin rehberlere aşağıda belirtilen linkten ulaşılabilir: http://www.gib.gov.tr/uluslararası_mevzuat

Soru 31: Değişilen bilgiler hangi amaçla kullanılabilir?

Cevap 31: Değişilen bilgiler vergi amaçları için kullanılabilir.

Soru 32: Değişilen bilgiler hangi kurumlarla paylaşılabilir?

Cevap 32: Otomatik bilgi değişimi OECD tarafından oluşturulan aktarım mekanizması üzerinden **karşılıklılık esasına dayalı olarak** vergi idareleri arasında gerçekleşmektedir. Sadece yerleşik (mukim) olunan ülkeyle sınırlı bir paylaşım yapılmaktadır.

Soru 33: Türk vatandaşlarının bu alanda alabilecekleri önlemler nelerdir?

Cevap 33: Türk vatandaşları buldukları ülkelerdeki vergi kanunlarına uyum sağlamaları halinde otomatik bilgi değişimi uygulamasından olumsuz etkilenmeyecektir.

Soru 34: Gönderilen bilgilerin gizliliği nasıl sağlanmaktadır?

Cevap 34: Bilgi gönderilen ülkeler OECD'nin veri güvenliği ve gizlilik denetiminden geçmiş ülkelerdir. Bu denetim sonucunda uygun görülmeyen ülkelere bilgi gönderilmemektedir.

Soru 35: Hesap sahiplerinin avukatlar ya da diğer hizmet sağlayıcılarına vekalet vererek otomatik bilgi değişimi dışında kalması mümkün müdür?

Cevap 35: Yukarıda ifade edilen paylaşım kriterlerini taşıyan hesaplara ait bilgilerin, başvuru, dilekçe, itiraz ve dava gibi yöntemlerle otomatik değişim dışında bırakılması mümkün değildir. Vatandaşlarımız finansal hesap bilgilerinin bildirim dışında tutulacağı vaadiyle kendilerinden ücret, T.C. kimlik numarası, e-devlet şifresi gibi bilgileri talep eden kişi ve şirketlere karşı dikkatli davranmalı ve bu bilgilerin dolandırıcılık amacıyla kullanılabileceğini göz önünde bulundurmalıdır.

Bu konuda yurtdışında veya Türkiye'de ücret karşılığı hizmet vermek üzere hiçbir avukat, danışman veya şirket yetkilendirilmemiştir. Vatandaşlarımızın, avukatlara ya da danışmanlık firmalarına verilerinin yurtdışına aktarılmasına rıza gösterilmediği yönünde vekaletname vererek otomatik bilgi değişimini önlemeleri mümkün değildir.

Örnek: Bay (A) İsveç'te yaşamaktadır. Bir televizyon programında danışman olduğunu ve otomatik bilgi paylaşımı kapsamında verileri gizleyebileceğini iddia eden Bay (E)'ye vekalet ücreti olarak 1000 Euro ödemiştir. Bay (E), idari makamlara Bay (A)'nın verilerinin gizlenmesi için başvurursa da Bay (A)'nın finansal hesabı Anlaşma kapsamına giriyorsa bilgileri paylaşılmaktadır.

Soru 36: Otomatik bilgi değişimi ile Kişisel Verileri Koruma Kanunu ihlal ediliyor mu?

Cevap 36: Otomatik bilgi değişimi, karşılıklı olarak (mütekabiliyet esasında) uluslararası anlaşma kapsamında yürütüldüğünden, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırılık teşkil etmemektedir. **Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında verilerin**

yurtdışına aktarılmasına rıza gösterilmediği yönünde dilekçe vererek otomatik bilgi değişimini önlemek mümkün değildir.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ilgili Kanuna atıfla Kişisel Verileri Koruma Kurumuna ya da Türkiye'deki diğer kamu kurumlarına verdiği dilekçelere verilen cevaplarda; Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşmasının imzalandığı, anlaşmanın sadece finansal hesapları kapsadığı ve yapılan işlemlerin mevzuata uygun olduğu hususları belirtilmektedir.

Soru 37: Finansal bilgilerin otomatik değişimine ilişkin nereden bilgi edinilebilir?

Cevap 37: Vatandaş odaklı katılımcı ve şeffaf hizmet anlayışı çerçevesinde vatandaşlarımız obd@gelirler.gov.tr e-posta adresine soru ve önerilerini iletebilirler. Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığına yazı ile başvurarak, GİB'e bağlı Vergi İletişim Merkezi (yurt içi aramalarda 189, yurt dışından aramalarda 0090 312 189 11 22) ile temas kurarak ya da Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığı ile bilgi edinmek mümkündür.

Diğer taraftan vatandaşlarımız finansal hesap bilgilerinin Başkanlığımıza bildirilip bildirilmediğine ilişkin en doğru ve sağlıklı bilgiyi finansal hesaplarının bulunduğu finansal kuruluşlardan edinebilirler.

EK 1 - Vergi Konularında İdari Yardımlaşma Sözleşmesine Taraf Ülkeler¹

1	ABD	44	Filipinler	87	Lübnan	130	Slovakya
2	Almanya	45	Finlandiya	88	Lüksemburg	131	Slovenya
3	Andorra	46	Fransa	89	Macaristan	132	Suudi Arabistan
4	Anguilla	47	Gabon	90	Madagaskar	133	Şili
5	Antigua ve Barbuda	48	Gana	91	Makao	134	Tayland
6	Arjantin	49	GKRY	92	Malezya	135	Togo
7	Arnavutluk	50	Grenada	93	Maldivler	136	Tunus
8	Aruba	51	Grönland	94	Malta	137	Turks ve Caicos Adaları
9	Avustralya	52	Guatemala	95	Man Adası	138	Türkiye
10	Avusturya	53	Guernsey	96	Marshall Adaları	139	Uganda
11	Azerbaycan	54	Güney Afrika	97	Meksika	140	Ukrayna
12	Bahamalar	55	Gürcistan	98	Moğolistan	141	Umman
13	Bahreyn	56	Hırvatistan	99	Moldova	142	Uruguay
14	Barbados	57	Hindistan	100	Monako	143	Ürdün
15	Belçika	58	Hollanda	101	Montserrat	144	Vanuatu
16	Belize	59	Honduras	102	Moritanya	145	Vietnam
17	Benin	60	Hong Kong	103	Morityus	146	Yeni Zelanda
18	Bermuda	61	İngiliz Virjin Adaları	104	Namibya	147	Yunanistan
19	Birleşik Arap Emirlikleri	62	İrlanda	105	Nauru		
20	Birleşik Krallık	63	İspanya	106	Nijerya		
21	Bosna Hersek	64	İsrail	107	Niue		
22	Botsvana	65	İsveç	108	Norveç		
23	Brezilya	66	İsviçre	109	Pakistan		
24	Brunei	67	İtalya	110	Panama		
25	Bulgaristan	68	İzlanda	111	Papua Yeni Gine		
26	Burkina Faso	69	Jamaika	112	Paraguay		
27	Cabo Verde	70	Japonya	113	Peru		
28	Cayman Adaları	71	Jersey	114	Polonya		
29	Cebelitarık	72	Kamerun	115	Portekiz		
30	Cook Adaları	73	Kanada	116	Romanya		
31	Curacao	74	Karadağ	117	Ruanda		
32	Çekya	75	Katar	118	Rusya		
33	Çin	76	Kazakistan	119	Saint Kitts ve Nevis		
34	Danimarka	77	Kenya	120	Saint Lucia		
35	Dominik Cumhuriyeti	78	Kolombiya	121	Saint Vincent ve Grenadinler		
36	Dominika	79	Kore	122	Salvador		
37	Ekvador	80	Kosta Rika	123	Samoa		
38	Endonezya	81	Kuveyt	124	San Marino		
39	Ermenistan	82	Kuzey Makedonya	125	Senegal		
40	Estonya	83	Letonya	126	Seyşeller		
41	Esvatini	84	Liberya	127	Sırbistan		
42	Faroe Adaları	85	Lihtenştayn	128	Singapur		
43	Fas	86	Litvanya	129	Sint Martin		

¹ Sözleşme sadece Türkiye'nin diplomatik ilişkisinin bulunduğu ülkelerle uygulanmaktadır.

**EK 2 - Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin
Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşmasına Taraf Ülkeler²**

1	Almanya	43	Gürcistan	85	Morityus
2	Andorra	44	Hırvatistan	86	Nauru
3	Anguilla	45	Hindistan	87	Nijerya
4	Antigua ve Barbuda	46	Hollanda	88	Niue
5	Arjantin	47	Hong Kong	89	Norveç
6	Arnavutluk	48	İngiliz Virjin Adaları	90	Pakistan
7	Aruba	49	İrlanda	91	Panama
8	Avustralya	50	İspanya	92	Peru
9	Avusturya	51	İsrail	93	Portekiz
10	Azerbaycan	52	İsveç	94	Polonya
11	Bahamalar	53	İsviçre	95	Romanya
12	Bahreyn	54	İtalya	96	Ruanda
13	Barbados	55	İzlanda	97	Rusya
14	Belçika	56	Jamaika	98	Saint Kitts ve Nevis
15	Belize	57	Japonya	99	Saint Lucia
16	Bermuda	58	Jersey	100	Saint Vincent ve Grenadinler
17	Birleşik Arap Emirlikleri	59	Kanada	101	Samoa
18	Birleşik Krallık	60	Karadağ	102	San Marino
19	Brezilya	61	Katar	103	Sejšeller
20	Brunei	62	Kazakistan	104	Singapur
21	Bulgaristan	63	Kenya	105	Sint Maarten
22	Cayman Adaları	64	Kolombiya	106	Slovakya
23	Cebelitarık	65	Kore	107	Slovenya
24	Cook Adaları	66	Kosta Rika	108	Suudi Arabistan
25	Curaçao	67	Kuveyt	109	Şili
26	Çekya	68	Letonya	110	Tayland
27	Çin	69	Liberya	111	Turks ve Caicos Adaları
28	Danimarka	70	Lihtenştayn	112	Türkiye
29	Dominika	71	Litvanya	113	Uganda
30	Ekvador	72	Lübnan	114	Ukrayna
31	Endonezya	73	Lüksemburg	115	Umman
32	Estonya	74	Macaristan	116	Uruguay
33	Faroe Adaları	75	Makao	117	Vanuatu
34	Fas	76	Maldivler	118	Yeni Kaledonya
35	Finlandiya	77	Malezya	119	Yeni Zelanda
36	Fransa	78	Malta	120	Yunanistan
37	Gana	79	Man Adası		
38	GKRY	80	Marshall Adaları		
39	Grenada	81	Meksika		
40	Grönland	82	Moldova		
41	Guernsey	83	Monako		
42	Güney Afrika	84	Montserrat		

² Anlaşma sadece Türkiye'nin diplomatik ilişkisinin bulunduğu ülkelerle uygulanmaktadır.